

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/99/2024
Identifikačné číslo spisu:	4115224492
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4115224492.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu BL PLUS, s.r.o., Prenčov 177, IČO: 50798243, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47234466, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35792752, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47233516, o zaplatenie 4.012,61 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12Csp/133/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 17. júna 2020 sp. zn. 5Co/86/2019, takto

rozhodol:

I. Dovolenie o d m i e t a.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 20. decembra 2018 č. k. 12Csp/133/2016-166 zamietol žalobu (výrok I.); zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 377,99 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 377,99 eura od 09. 08. 2015 do zaplatenia (výrok II.); a určil, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 10. 08. 2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 4.012,61 eura s príslušenstvom, ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, zároveň si uplatnil úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 4.012,61 eura od 09. 08. 2015 do zaplatenia a nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že žalobca so žalovaným dňa 16. 01. 2006 uzatvorili Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcovi schválený revolvingový úver vo výške 1.449,91 eura, ktorý mal splácať v 30 splátkach po 86,30 eura s RPMN 26,10 %. Z prehľadu platieb k 14. 07. 2015 vyplynulo, že žalobcovi bola dňa 16. 01. 2006 poskytnutá suma úveru 1.449,91 eura a 10. 07. 2007, 20. 01. 2009, 23. 12. 2010, 25. 06. 2012, 23. 12. 2013 a 16. 06. 2015 bol žalobcovi poskytnutý aj automatický revolving vo výške 792,28 eura. Žalovaný celkovo poskytol žalobcovi sumu 6.203,59 eura a žalobca zaplatil žalovanému sumu 9.838,20 eura, z

toho 111 splátok bolo po 86,30 eura a 2 splátky boli vo výške 129,45 eura.

1.2. Žalobca neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere odvodzoval z toho, že zo zmluvy o úvere je zrejmé, že obligatórne údaje obsiahnuté v predmetnej zmluve o úvere boli do zmluvy doplnené až po prijatí návrhu tejto zmluvy zo strany žalobcu. Dňa 13. 01. 2006 žalobca podal žiadosť o poskytnutie úveru a dňa 16. 01. 2006 bola táto žiadosť doplnená o údaje v bode 6.. Žalobca mal za to, že žalovaný porušil svoju povinnosť písomne informovať spotrebiteľa o zmluvných podmienkach pred uzavretím zmluvy o úvere. Z uvedeného dôvodu považoval zmluvu o úvere za absolútne neplatnú od počiatku pre rozpor s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie nepovažoval uvedené tvrdenia za správne a stotožnil sa s názorom právneho zástupcu žalovaného. Zo zmluvy vyplýva, že medzi účastníkmi došlo k dohode o výške úveru, jeho splatnosti a výške mesačnej splátky. Žiadne dopĺňanie ani zmeny návrhu nenastali a tvrdenia žalobcu považoval za neopodstatnené. Súd prvej inštancie poznamenal, že bod 6. zmluvy, ktorý bol doplnený dňa 16. 01. 2006 je totožný s bodom 5. zmluvy, takže reálne k žiadnemu doplneniu a zmene návrhu nedošlo. Zmluva o revolvingovom úvere je tvorená ustanoveniami samotnej zmluvy a dopĺňajú prílohy, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje nielen potvrdenie akceptácie predloženého návrhu ale je súčasťou zmluvy ako takej. V zmysle čl. 7 ods. 7.1 zmluvných dojednaní predstavuje toto oznámenie neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Uvedené oznámenie tvorí súčasť zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania.

1.3. Žalobca poukázal aj na to, že odplata za poskytnutie úveru vo výške 26,10 % prevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi (priemerná miera v čase uzavretia predmetnej zmluvy predstavovala 13,52 %) a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V uvedenom sa súd prvej inštancie stotožnil s tvrdením žalovaného, že v čase, kedy došlo k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere neexistovala rozhodovacia prax, podľa ktorej by výška mala byť porovnávaná s priemernou úrokovou sadzbou bánk. Okresný súd poukázal na to, že v čase, kedy došlo k uzavretiu zmluvy neexistoval ani zákonný predpis, ktorý by ustanovoval výšku, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru. S účinnosťou od 01. 07. 2008 bolo prijaté nariadenie vlády SR č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, ktorý v § 1 ods. 1 uvádza, že výška odplaty za poskytnutie úveru nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty RPMN pre príslušný typ spotrebiteľského úveru platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V predmetnej veci by pre príslušný typ spotrebiteľského úveru v čase účinnosti tohto nariadenia bola pre spotrebiteľský úver s parametrami ako má úver na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. R.. priemerná hodnota RPMN 70,61 %. RPMN vo výške 26,10 % by bola v rozpore so zákonom a s dobrými mravmi, čo by malo za následok neplatnosť zmluvy. Prvoinštančný súd uviedol, že výška odplaty za úver je primeraná, pretože úver nebol zabezpečený, bol poskytnutý na dlhšiu dobu a klientovi, u ktorého nie je podľa tvrdení žalobcu preukázané, že by úver získal v banke. V čase uzavretia úverovej zmluvy zákon sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úver, ak v úverovej zmluve nebola uvedená RPMN. V prípade, ak by táto podmienka nebola splnená, je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe poskytnutý úver a spotrebiteľ ho začal čerpať. Spotrebiteľ v danej veci úver čerpať začal. Nestotožnil sa s názorom žalobcu, že ak v zmluve nie je uvedená RPMN v správnej výške, tak sa na zmluvu hľadí, ako kedy nebola, pretože zákon účinný v čase uzavretia zmluvy nesankcionoval zmluvu neplatnosťou a ani bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou v prípade, ak by bola uvedená RPMN v nesprávnej výške. Žalobca v súvislosti s tvrdením, že RPMN je uvedená v nesprávnej výške poukázal na zákon č. 129/2010 Z. z., ktoré takýto nedostatok sankcionujú bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou. V čase podpisu zmluvy však platil zákon č. 258/2001 Z. z., ktorého znenie v čase podpisu zmluvy takúto sankciu nepoznalo. S poukazom na uvedené skutočnosti dospel súd prvej inštancie k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená platne. Neobsahuje ustanovenia o neprijateľných podmienkach, pre ktoré by ju bolo možné považovať za neplatnú alebo, pre ktoré by bolo možné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, preto rozhodol tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietol. Keďže žalobca podaním z 02. 10. 2017 vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 377,99 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 377,99 eura od 09. 08. 2015 do zaplatenia späť, súd prvej inštancie konanie v tejto časti zastavil.

1.4. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny

úradník.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu voči výrokom I. a III., rozsudkom z 26. júla 2023 sp. zn. 2Co/21/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil; a žalovanému proti žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí dôvodil, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie, že v danej veci prišlo k platnému uzavretiu úverovej zmluvy medzi žalobcom (ako dlžníkom) a žalovaným (ako veriteľom). Rovnako tak sa stotožnil aj so záverom týkajúcim sa posúdenia náležitostí úverovej zmluvy, najmä pokiaľ ide o uvedenie/neuvedenie RPMN a následky takeéhoto neuvedenia v úverovej zmluve ako aj záveru o tom, že neprišlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaným na úkor žalobcu, keďže správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvu o úvere uzavretú medzi stranami sporu ako účastníkmi zmluvného vzťahu nemožno považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú.

2.2. Pokiaľ ide o záver týkajúci sa posúdenia platnosti úverovej zmluvy odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie sa s otázkou platnosti zmluvy vysporiadal správne. Argumentáciu žalobcu, ktorou odôvodňoval, že neprišlo k platnému uzavretiu zmluvy, pretože sa so žalovaným nedohodli na obligatórnych náležitostiach zmluvy, keďže prišlo k doplneniu žiadosti o poskytnutie úveru z 13. 01. 2006 dňa 16. 01. 2006, odvolací súd považoval za neopodstatnenú. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by prišlo k doplneniu náležitostí zmluvy o bod 6., tak ako to uvádzal žalobca. Správne prvoinštančný súd pri posudzovaní zmluvy vychádzal z náležitosti samotnej zmluvy a príloh, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Odvolací súd poznamenáva, že údaje v bode 6., na ktoré poukazuje žalobca, sú údaje o schválení poskytnutého úveru, ktoré predstavujú akceptáciu návrhu na uzavretie zmluvy (konkrétne žiadosť), ktorú predložil žiadateľ o poskytnutie úveru (dlžník - žalobca). V predmetnom bode nie sú uvedené žiadne údaje, ktoré by spôsobovali zmenu alebo doplnenie samotnej žiadosti o nové údaje - skutočnosti, ktoré žalobcovi ako dlžníkovi neboli v danom čase známe, a ktoré by menili obsah dojednanej zmluvy. Vzhľadom na to, ako už bolo správne uvedené, žalobca a žalovaný sa ako účastníci zmluvného vzťahu dohodli na podstatných náležitostiach zmluvy, preto nemožno dospieť k záveru o neplatnosti uzavretia zmluvy z dôvodu porušenia kontraktčného procesu. Odvolanie v tejto časti odvolací súd nevzhliadol za dôvodné.

2.3. Pokiaľ ide o odvolacie dôvody týkajúce sa nesprávneho posúdenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti z dôvodu nesprávneho uvedenia RPMN a neprimeranosti odplaty za poskytnutie úveru, a to vo výške 26,10 %, odvolací súd ich taktiež považoval za nedôvodné. V tomto smere poukazuje na argumentáciu súdu prvej inštancie, ktorý sa s uvedenými tvrdeniami žalobcu náležite vysporiadal. Správne poukázal na to, že v čase dojednania úverovej zmluvy neexistovala žiadna rozhodovacia prax, podľa ktorej by výška mala byť porovnávaná s priemernou úrokovou sadzbou bánk. Uvedené sa do právnej úpravy a právnej praxe dostalo až s účinnosťou od 01.07.2008, kedy bolo prijaté nariadenie vlády SR č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, kladúc pritom dôraz na § 1 ods. 1 citovaného nariadenia. Prvoinštančný súd vychádzajúc z dostupných informácií o spotrebiteľskom úvere prepočítal RPMN za súčasných podmienok, pričom dospel k záveru, že by predstavovala až sumu 70,61 %. Vzhľadom k tomu, RPMN uvedenú v úverovej zmluve vo výške 26,10 % nebolo možné považovať za rozpornú so zákonom a s dobrými mravmi. Z uvedeného dôvodu nesprávne uvedenie RPMN v tomto prípade nespôsobilo neplatnosť zmluvy. Možno sa stotožniť so záverom prvoinštančného súdu, že dojednaná odplata celkovo vo výške 26,10 % je primeraná s ohľadom na podmienky a charakter poskytnutého úveru. Vychádzajúc zo Zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia úverovej zmluvy, tento nesankcionoval zmluvu o spotrebiteľskom úvere bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou z dôvodu nesprávneho uvedenia RPMN, ale len v prípade jej absencie. V danom prípade neboli naplnené podmienky pre aplikáciu uvedenej sankcie. Poukazujúc na uvedené, teda odvolací súd nemá pochybnosť o správnosti záveru, že zmluva o úvere bola platne dojednaná so všetkými podstatnými náležitosťami a nebol daný žiaden zákonný dôvod pre jej vyhodnotenie ako zmluvy bezúročnej a bezpoplatkovej. Nadväzujúc na tento záver nemožno konštatovať, že by na strane žalovaného prišlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu. S poukazom na uvedené skutočnosti, odvolací súd rozhodol o podanom odvolaní žalobcu tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov I. a III. ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, keďže nezistil dôvod na zmenu napadnutého rozhodnutia tak, ako sa domáhal žalobca v podanom odvolaní.

2.2. Vychádzajúc z § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že v odvolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi nepriznal, hoci bol procesne úspešný, avšak žiadne odvolacie trovy žalovanému nevznikli a ani si žiadne neuplatnil.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ uvádza, že odvolací súd v predmetnej veci nevykonal komplexnú kontrolu zmluvných podmienok, v dôsledku čoho došlo vo veci k vydaniu rozhodnutia, ktoré nie je možné považovať za správne, majúce základ v relevantnej právnej úprave, pričom takýmto procesným postupom odňal žalobcovi jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo tým k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Dovolateľ namietá, že návrh na uzavretie zmluvy síce prijal tak, že akceptoval návrh na uzavretie zmluvy v rozsahu požadovanej výšky úveru, počtu splátok, termínov ich splatnosti, poskytnutej čiastky a výškou mesačnej splátky. Prijatie návrhu však nijakým spôsobom nereaguje na návrh na uzavretie zmluvy v rozsahu navrhovanej hodnoty PRMN. Je pravdou, že prijatie návrhu na uzavretie zmluvy neobsahuje žiadne dodatky ani zmeny oproti predchádzajúceho návrhu, existuje však dôvodná pochybnosť, že k prijatiu návrhu došlo s výhradami a obmedzeniami, keďže žalovaný neprijal návrh na uzavretie zmluvy aj v rozsahu hodnoty RPMN. Na uvedené skutočnosti však odvolací súd napriek svojej povinnosti prihliadať na všetky rozhodujúce okolnosti neprihliadal, keď sa obmedzil len na skúmanie dodatkov a zmien. Vzhľadom na tú skutočnosť, že zo strany žalovaného došlo k prijatiu návrhu na uzavretie zmluvy s obmedzeniami a výhradami, takéto prijatie návrhu na uzavretie zmluvy je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebné považovať za nový návrh, ktorý však nebol druhou zmluvnou stranou - spotrebiteľom prijatý, a to už vôbec nie písomne, tak ako to predpokladá zákon o spotrebiteľských úveroch. Na základe uvedeného je tak potrebné dospieť k záveru, že v prípade predmetnej úverovej zmluvy nedošlo k jej platnému uzavretiu, nakoľko v prejednávacom nebol dodržaný mechanizmus kontraktácie predpokladaný ustanovením § 44 Občianskeho zákonníka. Doposiaľ nebolo preukázané, že žalovaný toto prijatie návrhu na uzavretie zmluvy doručil žalobcovi, a teda že prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobudlo v zmysle ustanovenia § 43c ods. 2 Občianskeho zákonníka účinnosť.

3.2. Ďalej podľa dovolateľa v prejednávacom prípade došlo pri uzatváraní úverovej zmluvy k omylu. Právny predchodca žalobcu vstupoval do zmluvného vzťahu s vedomím, že hodnota RPMN z predmetnej úverovej zmluvy má dosahovať mieru 26,10 %, o čom mal byť zo strany zástupcu veriteľa pred podpísaním úverovej zmluvy informovaný. Žalovaný ako veriteľ - profesionál v oblasti poskytovania úverov musel vedieť o tom, že údaj o hodnote RPMN je reálne omnoho vyšší než sa uvádza, pričom sám výšku hodnoty RPMN oznámil právnenému predchodcovi žalobcu a uviedol ho v úverovej zmluve. Je teda zrejmé, že uvedený omyl vyvolal sám žalovaný svojím konaním. Pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy tak právny predchodca žalobcu konal v omyle vychádzajúcim z rozhodujúcich skutočností, pričom samotný omyl vyvolal práve žalovaný, teda osoba, ktorej bol tento úkon určený. Ustanovenie § 49a Občianskeho zákonníka takýto právny úkon postihuje jeho neplatnosťou. Nakoľko však tento omyl spočíva v nesprávnom uvedení hodnoty RPMN vyžadovanej zákonom č. 258/2001 Z. z., je potrebné uprednostniť právnu úpravu obsiahnutú v tomto zákone, a teda poskytnutý úver je potrebné sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou.

3.3. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, a aby žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

3.4. Dovolateľ zároveň navrhuje, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napádaného rozhodnutia. Na základe tohto rozhodnutia už môže dôjsť k výkonu exekúcie (v rozsahu nároku na náhradu trov konania), čím môže dôjsť k neprimeraným zásahom do práv žalobcu a k vzniku škody na jeho strane, čím môže dôjsť k vážnemu ohrozeniu schopnosti žalobcu v zabezpečení svojich základných potrieb. Zároveň poukazuje na tú skutočnosť, že ak by k odkladu vykonateľnosti napádaného rozhodnutia nedošlo a súdny exekútor by pristúpil k výkonu exekúcie, vznikla by na strane žalobcu škoda, nápravy ktorej by sa podávateľ nemohol domáhať, nakoľko navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že podané dovolanie nie je ani prípustné a ani dôvodné, pretože žalobca v podanom dovolaní neoznačil skutočnosti, ktoré preukazujú porušenie jeho

procesných práv a navyše v takej miere, že toto porušenie nadobudlo intenzitu porušenia práva na spravodlivý súdny proces. Skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho procesných práv. Poukazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, body 35., 36., 37., v ktorých sa odvolací súd riadne, presvedčivo a v súlade so zákonom vypořiadal s tvrdeniami žalobcu. Žalovaný preto navrhuje, aby ho dovolací súd odmietol, event. v prípade jeho vecného preskúmania, aby ho dovolací súd zamietol. Žalovaný si uplatňuje nárok na náhradu trov konania pred dovolacím súdom.

5. Dovolateľ vo svojom vyjadrení uviedol, že pokiaľ sa vo veci konajúci odvolací súd dostatočným spôsobom nezaoberal všetkými relevantnými skutočnosťami, už len táto skutočnosť sama o sebe znamená pre žalobcu zásadné znemožnenie uplatňovania jeho procesných práv. Z práva na spravodlivé súdne konania v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa námietkami, argumentmi a návrhmi strán, tieto analyzovať a svoje závery pretaviť do rozhodnutia, z ktorého by bolo zrejmé, na základe akých úvah sa rozhodnutie súdu zakladá. K uvedenému však v prejednávacom prípade absolútne nedošlo, v dôsledku čoho odvolací súd porušil právo žalobcu na spravodlivý proces.

6. Podľa § 444 ods. 1, 2 CSP, dovolací súd môže na návrh odložiť právoplatnosť a vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

7. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019 alebo 2Cdo/91/2021, ktoré prešlo aj testom ústavnosti, vid' IV. ÚS 578/2022 a v ňom odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽ/165/95).

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

9. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na

relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

12. Dovolateľ namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Najmä poukazoval na to, že k prijatiu návrhu došlo s výhradami a obmedzeniami, keďže žalovaný neprijal návrh na uzavretie zmluvy aj v rozsahu hodnoty RPMN, pričom takéto prijatie návrhu na uzavretie zmluvy je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebné považovať za nový návrh, ktorý však nebol druhou zmluvnou stranou - spotrebiteľom prijatý; ako aj namietal omyl spočívajúci v nesprávnom uvedení hodnoty RPMN.

13. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

14. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti, (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

15. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní, (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čo však v preskúmanom spore nenastalo. Rovnako nemožno konštatovať zo strany súdov nižších inštancií akúkoľvek logickú, funkčnú či teleologickú nekonzistentnosť v procese hodnotenia dôkazov.

16. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novšej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 2Cdo/344/2021). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a III. ÚS 504/2024, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

17. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

17.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí v bode 35. sa po vyhodnotení skutkových okolností relevantným spôsobom vysporiadal s námietkou o neprijatom návrhu zmluvy: „...Argumentáciu žalobcu, ktorou odôvodňoval, že neprišlo k platnému uzavretiu zmluvy, pretože sa so žalovaným nedohodli na obligatórnych náležitostiach zmluvy, keďže prišlo k doplneniu žiadosti o poskytnutie úveru z 13. 01. 2006 dňa 16. 01. 2006, odvolací súd nepovažoval za neopodstatnenú. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by prišlo k doplneniu náležitostí zmluvy o bod 6., tak ako to uvádzal žalobca. Správne prvoinštančný súd pri posudzovaní zmluvy vychádzal z náležitosti samotnej zmluvy a príloh, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Odvolací súd poznamenáva, že údaje v bode 6., na ktoré poukazuje žalobca, sú údaje o schválení poskytnutého úveru, ktoré predstavujú akceptáciu návrhu na uzavretie zmluvy (konkrétne žiadosť), ktorú predložil žiadateľ o poskytnutie úveru (dlžník - žalobca). V predmetnom bode nie sú uvedené žiadne údaje, ktoré by spôsobovali zmenu alebo doplnenie samotnej žiadosti o nové údaje - skutočnosti, ktoré žalobcovi ako dlžníkovi neboli v danom čase známe, a ktoré by menili obsah dojednanej zmluvy. Vzhľadom na to, ako už bolo správne uvedené, žalobca a žalovaný sa ako účastníci zmluvného vzťahu dohodli na podstatných náležitostiach zmluvy, preto nemožno dospieť k záveru o neplatnosti uzavretia zmluvy z dôvodu porušenia kontraktáčného procesu.“

17.2. Čo sa týka námietky nesprávneho uvedenia RPMN, aj s daným sa odvolací súd dostatočne zaoberal v bode 36. svojho rozhodnutia tak, že „...RPMN uvedenú v úverovej zmluve vo výške 26,10 % nebolo možné považovať za rozpornú so zákonom a s dobrými mravmi. Vzhľadom k tomu nesprávne uvedenie RPMN v tomto prípade nespôsobilo neplatnosť zmluvy. Možno stotožniť so záverom prvoinštančného súdu, že dojednaná odplata celkovo vo výške 26,10 % je primeraná s ohľadom na podmienky a charakter poskytnutého úveru. Vychádzajúc zo Zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia úverovej zmluvy, tento nesankcional zmluvu o spotrebiteľskom úvere bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou z dôvodu nesprávneho uvedenia RPMN, ale len v prípade absencie tejto obligatórnej. V danom prípade neboli naplnené podmienky pre aplikáciu uvedenej sankcie.“

18. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd v posudzovanom spore nezistil v postupe súdu nižšej inštancie pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, predstavujúce porušenie práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie.

19. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúca z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov však nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie

je pritom iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany sporu.

20. To, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

21. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

22. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

23. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.